

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS. PRIJS

Voor de Stad. f 12.

Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ANNEE VEINTE TIEN

15 cents de regel in jaar

behalte 35 cents regel

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

De Finantieele plannen.

3e Artikel.

Wij zeiden in een vorig artikel, dat het budget voor 1844 en 1845, zoo als het daar ligt, niet is geëvenredigd aan den druk der tijden, en de behoeften van het oogenblik; dat dusdanige begrooting derhalve niet mag en niet kan wezen, onze normale toestand. Alle bronnen van den staat vereenigen zich in dezelve, om de uitgaven te dekken; en indien andermaal eene teleurstelling de be-raaude schattingen mogt verijdelen, dan zal het vaderland, dewijl ook de laatste bronnen nu worden gebezigd, zonder red-ding zieltogende, eenen onvermijdelijken val te moeten gaan.

Het is daarom, dat wij gewenscht had-den, dat men, alvorens tot deze laatste hulp-middelen, om de schatkist te stijven, zijnen toevlugt te nemen, eene algeheele vereen-voudigde huishouding van staat hadde trach-ten in te voeren, welke, te gelijk met eene door conversie verminderde standaard van renten, zeker de noodzakelijkheid zou hebben weggenomen van twee nieuwe ontwerpen van belastingen, gelijkelyk voor te dragen, die meer zekerheid geven zoude, dat de toe-komst ons door teleurstellingen en misreke-ningen niet weer zal komen verontrusten. Grondwets-herziening, vereenvoudigd huis-houden van staat, conversie, ziedaar radi-cale geneesmiddelen, welke het kwaad, dat ons ondermijnt, in het hart aantasten. Integen-deel nieuwe belastingen uit te schrijven, is slechts palliatieven bezigen, welke de ziekte verergeren in gewone omstandigheden, maar het land tot zekere ondergang voeren; wan-neer de laatste bronnen worden uitgeput, om eene begrooting te dekken, die de krach-ten der natie te boven gaat.

Mit een algemeen oogpunt zouden dus de nieuwe ontwerpen als verwerpelyk moeten worden beschouwd, tenzij die werden ge-bezigd als een crediet aan de regering ge-schonken, opdat zij tijd voor zich zoude hebben, gedurende welke men middelen kan beramen, om onzen finantiëelen, zoo-wel als inwendigen politieken toestand te regelen.

Wat de uitbreiding van het regt van suc-cessie tot in de regte lijn aangaat, daarover valt niets nieuws meer te zeggen. De zaak is uitgeput. Aan dat ontwerp is veel impor-

pulariteit, ten deel gevallen; en meer dan het verdient. In den tijd van nood, waarin wij verkeeren, is dat ontwerp zoo goed, en beter dan andere, welke zouden kunnen worden aangewend.

Het is, wij moeten het bekennen, met ongelegenheden verbonden, die bezwarend zijn opgegeven. Doch welke belasting heeft niet hare ongunstige zijde? Alleen het bekend worden der kapitalen, met het vorderen der eeds-verklaring zijn ons als gegrond voorgekomen. Want wat be-treft de vermindering van het nationaal vermogen, en de zogenaamde onbillijkheid en ongerechtigheid, dat een kind belasting betaalt, wanneer het in bezit van zijns vaders goederen treedt, wij vinden dat beide zeer hoog zijn opgehaald, maar dat zij het an het geheel niet verdienen. Het eerste is ver gezocht, en meer speculatief, dan prac-tisch behandeld. Het andere is van eene verkeerde zijde beschouwd geworden.

Wij zien niet hoe het onbillijk en onregt-vaardig kan genoemd worden dat een kind belasting betaalt, wanneer het van zijne ou-ders erft. « Het kind moet geacht worden » reeds bezitter te zijn, als het erft, » dit heeft men voorgegeven. Genomen. Volgt daaruit, dat het onregtvaardig is te dier gelegenheid eene belasting te vorderen? geënzins. De percenten worden immers dan niet geheven, omdat maar ter geleg-enheid, dat een kind in bezit der onderlijke goederen treedt. Het valt hard, heeft men es bijgevoegd. Wij zullen antwoorden, dat iedere belasting hard valt, en al wat men over het harde van deze gezegd heeft, is niet alle regt op elke andere toepasselyk. Integendeel deze valt minder hard, dan andere, omdat zij niet geheven wordt, als van bemiddelden, en zelfs op het oog en-blik dat zij in het bezit treden van een grooter vermogen.

Edoch gelijk wij zeiden, is het bekend worden der vermogens een bezwaar, en in vele gevallen zal het een groot bezwaar zijn, nadeelig niet alleen voor het crediet, maar ook niet zelden voor den goeden naam. Verbeeld u een groot handelaar, die voor een groot kapitalist gehouden wordt, zonder het in de daad te zijn. Bij het bekend wor-den van de wezenlyke waarde van het han-delshuis, staat hetzelfde aan den val bloot. Nu bij de erfvergang van hetzelfde van vader tot zoon zal de successie aan het licht brengen, dat in hetzelfde gaans geringe

kapitalen aanwezig zijn, dat het huis op crediet leeft; of men zal vermoeden, dat de erfgenaam een eedsverbreker is, die zijn fortuin verdonkerd heeft. En dewijl op geheim niet te rekenen valt, is de erfgenaam in dergelyk geval in de noodzakelykheid zijn crediet of zinen goeden naam te zien ver-bryzelen, indien hij niet den toevlugt neemt tot overmaat van smart, om meerder op te geven dan hij bezit, en successie te betalen van hetgene hem in de publieke opinie in rijkdom wordt toegedacht.

Het tweede bezwaar is het onzedelyke der eedsverdring.

Hoe dikwerf zullen velen niet aan het gevaar zijn blootgesteld, om uit goudzucht den heiligsten pligt van den mensch tot God te vergeten en verdonkeren, wat zij God tot getuigenis riepen, dat zij hadden opgegeven.

De wet drukt alleen den godsdienstigen mensch. Hij die gewetenloos met God en zijn woord eerbiedigt, hij die slechts onverschillig leeft in Godsdienstzaken, zal niet de Godsdienstigen betalen laten, en niet hunne onnoozelheid, gelijk hij het noemen zal, in de vuist lagchen? En leven wij niet, in den tijd van Godsdienstige onverschillig-heid? Eene dusdanige wat heeft derhalve veel tegen zich. En ten ware de nood drong, zouden wij dezelve niet durven goedkeuren. De eedsverdring in belastingen, waar ieder bezitter, zijn eigen regter zijn moet, kan slechts dan worden toegelaten, als 's lands middelen geen ander toevlugt meer over-laten.

DUITSCHLAND.

HANAU, den 28 Augustus. Aangaande het ha-welyk van den keurvorst van Heesen wordt noch veel verhaald, dat wij de nauwkeurigheid onbet-rukt moeten laten. Zoo verhaalt men, dat Zou-ff, zijne bruid, voor de verloofing slechts eenmaal en dan nog zeer vlugtig heeft gezien, zijne suer-ledene gemalin, de gravin v. Reichenbach, moet hem pampelyk in eene badplaats, die dans hebben aangehouden en vele loftuigingen overhaard hebben geuit, onderanderen, dat zij van den gouvernante hare kinderen zoude verwachten hebben. Dit enkele woord moet, zonder twyfel, den keurvorst de freule v. Berlepsch weder te zeggen moet, zijne keuze hebben bepaald, die in ieder geval ontervacht is geweest. Na het ver-king van het koninkrijk sal het koninkrijk naar heel afgevaardigd te Wilhelmsbad bijten, dat de volgers den bresch en winter weder te verhoeden doordringen.

ENGLAND.

Ber, edelghele is de voordeelyke laken van de 1845. Het eerste brief, die men verhoort heeft, dat...

PARIS 31 Augustus. De voorbereidselen tot de plegtige ontvangst van Koningin Victoria, wier bezoek thans ook door het ministerieele *Journal des Debats* op grond van eenen brief uit Portsmouth, wordt aangekondigd, worden steeds met grooten ijver en op eene schitterende schaal voortgezet. De Prins van Joinville heeft zich te Havre aanboord van den *Pluto* ingescheept ten einde de Koningin te ontmoeten te gaan. De *Archimede* en *Napoleon* waren reeds tot hetzelfde doel vertrokken. De schilder Paul Deleroche is belast met het maken van eene schets van de bijeenkomst van den Koning der Franschen, en de Koningin van Groot-Brittannië, ten einde later daarvan eene groote schilderij te vervaardigen, bestemd voor het museum van Versailles. Aan de Kanselarij van het Legioen van Eer, is men bezig met het opmaken van eene lijst der personen uit het gevolg der Koningin, aan welke de versierselen dier orde zullen worden geschonken.

Lodewijk Philips bereidt zich voor, om zijne doorluchtige gaste in persoon in de koninklijke verblijfplaatsen rond te leiden, en hoewel men nog slechts zeker weet dat de Koningin van Engeland Eu bezoeken zal, wil men echter alles te Parijs, te Versailles en te Fontainebleau in gereedheid brengen, als of het officieel bekend was, dat H. M. zich ook naar deze drie plaatsen begoven zal, om aan de feesten, die ter eere der Koningin zullen gegeven worden, de meest mogelijke pracht bij te zetten. Men wil eenen nog grooteren luister ten toon spreiden, dan bij gelegenheid van het huwelijk des hertogs van Orleans.

Al de gezanten hebben eene officiële kennisgeving van de komst van Koningin Victoria ontvangen; er zijn uitnodigingen aan de voornaamste leden van den Franschen adel toegezonden, om zich zoo spoedig mogelijk naar Parijs te begeven. Door den telegraaf is aan den maarschalk Soult en aan den minister Teste, die zich in het zuiden van Frankrijk bevonden, kennis gegeven van de omstandigheden, die hunne tegenwoordigheid aan het hof noodzakelijk maken en zij worden binnen kort te Parijs verwacht. Men verneemt ook, dat de hertog van Montpensier zijne terugkomst uit het zuiden van Frankrijk, waar hij thans rondreist, verhaagen zal, om aan hare Groot-Britannische Majesteit zijne hulde te brengen.

Al de voorbereidselen zullen, volgens de bevelen, op eene groote schaal gemaakt worden en de ontvangst zal zoo luisterrijk zijn, als de korthed van den tijd het veroorlooft. Werkelijk wenschen wij, dat de Engelsche grooten niet te veel blijken mogen zien van de eenvoudigheid, die betrekkelijk in de hofhouding van Lodewijk Philips en in de Fransche zeden heerscht.

Het is zeker, dat Maria Christina, de Koningin-weduwe van Spanje, zich gedurende den tijd, dat de Koningin Victoria zich aan het hof van onzen Koning zal bevinden, niet aldaar zal vertoonen. De Koningin-Regentes was op het punt, om zich voor eenige dagen naar het kasteel van Eu te begeven, toen zij van het aantsaande bezoek van Koningin Victoria verwittigd werd.

Omstreeks Algier is men in een ministerieel blad het volgende:

Volgens de laatste berichten uit Oran, schijnt het buiten twijfel dat Abd-el-Kader op nieuw geslaagd is eene gedeelte van onderscheiden stammen, die zich met de Franschen verbonden hadden, tot zich over te halen.

De luitenant-generaal de Lamoricière vervolgde hem met de mobiele kolonne van Mascara, en men heeft reden te gelooven dat zijne pogingen met eenen gewenschten uitslag zullen bekroond worden. De generaal Bedeau heeft met de brigade, die onder zijn bevel staat, Thiemecen verlaten, teneinde de grenzen van Marokko te bewaken; werwaarts men denkt dat Abd-el-Kader zich begeven zal om eene schuilplaats te vragen.

De militaire operaties, die in het midden der Fransche bezittingen plaats vinden, hebben gewichtige resultaten opgeleverd; het is alleen te betreuren dat zij door de sterke hitte zoo plotseling hebben moeten worden gestaakt, want men heeft hoop gehad weder te worden hervat.

Men weet dat de Gouverneur-General, toen hij het opperbevel over de te Orleansville gevormde colonne verliet, met welke hij een strijdtogt bij de Feui-Quaghs en in de bergen van den Ouarensenis gemaakt had, ter zijner vervanging van het hoofd dier brigade den kolonel van den generaal-staf Pelissier aanstelde. Deze hoofdofficier heeft eene gelukkige expeditie volbragt; hij heeft niet alleen verscheiden stammen geheel onderworpen, van welke men vroeger slechts onzekere beloften ontvangen had, maar ook anderen, die geheel onafhankelijk van het Fransche gezag waren.

Men kan thans zeggen, dat de oorlogzuchtige bewoners der gebirgten van Ouarensenis, tot waar de Turken nooit waren doorgedrongen, geheel aan Frankrijk onderworpen zijn. Dit is eene uitkomst van groot belang, dewijl dit de eenige wijkplaats van Abd-el-Kader in de Fransche bezittingen was, en hij van dat punt onze bondgenooten in het dal van Cheliff onophoudelijk kon bedreigen.

NEDERLAND.

SCHIJNDEL, 1 September. Gisteren werd de commissie uit de handboogschutterij onder de zinspreuk *AMICITIA*, welke de gouden medaille in de Unie te 's Bosch had verkregen, door vier handboogschutterijen van hier naar St. Michiels-Gestel te ontmoet gegaan en ingehaald. Eene eereboog aan den ingang van den doel, een aantal wapperende vlaggen en vaandels, guirlandes en eene verbaasend te zamen gevoelde menigte strekken ten bewijze van deelneming der ingeactenen in de bekroonde overwinning. De verlichting van tent en doel door den schoonen avond begunstigd, waarin de groene lommer zich spiegelde, gaf dit feest een schoon aanzien, hetwelk in de beste orde en vol gulle vriendschap (getrouw aan de leus) is afgevoerd.

Tot grootmeesteresse van het huis van H. K. H. den Prins en de Prinses van Oranje is benoemd mevrouw de douanière Falck, die bereids eenige dagen geleden alhier is aangekomen en hare functien aanvaard heeft.

's GRAVENHAGE 31 Aug. Den 27 dezer, des avonds, is Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden van het Loo naar Breda vertrokken, om van daar weder terug te keeren en alsdan, met H. K. H. de Prinses en Hoogsterzelve Kinderen, de reis naar Berlijn te ondernemen.

De centrale Afdeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is heden weder, met de rapporteurs, over de ontwerpen der financiële wetten vergaderd geweest. Men wil weten dat het wetsontwerp, nopens eene belasting op de inkomsten van renten, ambten en vaste bezittingen, zoo veel tegenstand in de Afdelingen zou hebben ondervonden, dat men bij de Regering op de intrekking of verandering daarvan zou bedacht zijn. In plaats van dat ontwerp zou er, naar sommigen willen, eene voordragt gedaan worden tot invoering eener algemeene belasting op het inkomen. In afwachting dat de Regering zoo wel over dit als over de andere financiële ontwerpen, bij de Kamer onderzocht, raadpleegt, zijn vele leden der Kamer uit de residentie vertrokken. Tegen de helft der maand September zal de Kamer hare werkzaamheden hervatten.

Bij Koninklijk besluit van 20 Augustus 1843, is het kanton Maassluis aangewezen tot de lossing van steenkolen en kolengruis, bij invoer langs den Rijn, de Waal, de Schelde, het Kanaal van Neuzen en de Zuid-Willemsvaart.

Bij Koninklijk besluit van 25 Augustus 1843 zijn de kosten van onderhoud, te betalen aan de cipiers van huizen gesteld, waarin gegijzelde schuiflenaren worden opgenomen, bepaald op 70 centen per dag, gedurende de maanden April, Mei, Juni, Juli, Augustus en September, en op 80 centen per dag, gedurende de andere maanden; terwijl in geval van ontslag of overlijden van eenen gegijzelde, gedurende zijn verblijf in de gevangenis, de cipier verplicht is tot teruggave van heiligen, ten gevolge van het vroeger ontslag of overlijden, bij voorschot te veel betaald is. De bepalingen van dit besluit zijn met 1 September in werking gekomen.

De *Staats-Courant* bevat een bij Koninklijk besluit van 3 Maart 1843 gereserveerd reglement op de passage over de schuif- en sluiswegen in het Westland, in de nabijheid van 's Gravenhage.

Men verneemt, dat ter besparing der reiskosten van liever militie-commissarissen en alzoo ter vermindering van uitgaven voor 's Rijks schatkist, de onbepaalde vervolgers der nationale militie voor het vervolg, slechts eenmaal des jaars, en wel in de maand October, in oogenchouw zullen worden genomen; en het toezigt over dezelve voortaan, bij uitsluiting aan de verschillende heeren burgemeesters opgedragen zal blijven.

UTRECHT 30 Augustus. Heden hebben de Heeren Jhr. Clifford en Baron R. van Breugel, als Nederlandsche, en de Heeren van Cailly en Donny, als Belgische Commissarissen, bij de Utrechtsche Commissie, in derzelver zitting van heden, de ratificatiën uitgewisseld der overeenkomst, door dezelve Commissie, uit naam van hare respectieve gouvernementen, daargesteld, nopens de uitvoering van die bepalingen der tractaten van 1839 en 1842, welke aan die Commissie waren opgedragen geworden.

INGEZONDEN STUKKEN.

Het navolgende, ons door eene Vriendenhand toegezonden, zijn wij verzoekt een plaatsje in ons Blad te geven, waaraan wij zeer gaarne voldoen.

Mijnheer de Redacteur!

Wij hadden dezer dagen het genoeg tegenwoordig te zijn bij eene Plegtigheid, die ons en alle aanwezigen op het diepste heeft getroffen. De zoo bekende en vermaarde school van den Heer Boex te Eindhoven werd op den 30 Augustus door eene plegtige prijsuitdeeling, de zegen en verrijking sedert derzelver oprigting, in de tegenwoordigheid van eene talrijke en aanzienlijke schaar... gestoten. Wij twijfelen er niet aan, of dit laatste woord zal alom, in de verschillende provincien van het rijk, met dankbare herinneringen een treurig gevoel opwekken, daar niemand zonder leedwezen een gesticht kan zien opheffen, waarin hij met echt vaderlijke bezorgheid en moederlijke teederheid werd opgeleid en onder de afwisseling van schuldlooze vermaaken en wel geregelde oefeningen zijn geest en zijn hart gevormd zijn. Het gesticht van den Heer Boex was in de daad onder vele opzichten uitmuntend. Opperigt in een tijd, waarin voor de opvoeding der eerste jeugd, vooral in onze Provincie, zoo weinige en zoo gebrekkige inrigtingen bestonden, heeft hetzelve tot in deze laatste tijden, waarin voor die opvoeding zoo veel werd gedaan, steeds den noem bewaard, van eerste school der provincie te zijn. Wij durven het dan ook iets zeldzaams, ja iets eenigs noemen, dat een gesticht en een Bestuurder zoo veel consideratie genieten, als de Heer Boex en deszelfs school steeds genoten hebben. Duizende kweekelingen, onder welke niet weinige tot de eerste rangen der maatschappij zijn opgeklimmen, zullen met dankbaarheid aan dat plekje gronds gedenken, waarop zij zoo menige speeluur doorbragten, en waar de stem der onderwijzing en der godsdienst hun zoo dikwerf en zoo nadrukkelijk in de ooren klonk. Die plaats, die gezegende wanden zullen door hunne kinderen, zoo als zij dit wenschten, niet meer worden bewoond; de Voorzienigheid heeft niet meer gewild, dat de zoo beminnenswaardige, en talentvolle zoon des waardigen Grijsards, welke ter volmaking zijner kundigheden de Hooge Scholen van Leuven en van Parijs bezocht, zijnen Vader in deszelfs verdienstelijke betrekking zou opvolgen. De Heer Boex, wien zoo vele zegeningen kroonden, zoo veel achting en eerbied steeds ongen, heeft niet minder het doornpad der beproeving betreden, en zich van het rouwfloers der doods omhuld gezien. Trouwens dit was het, wat zooveel te meer deelneming verwekte, toen wij hem op den dertigsten der vorige maand van zijn honderdste kweekelingen, onder welke ruim dertig pensionarissen, afscheid zagen nemen. Het zou moeilijk zijn, uit te drukken, hoeveel aandoening in de aanwezigen oprees, toen dit gevoelvolle oogenblik daar was. De zoo kenrig en smaakvol versierde wanden verdwenen voor het oog, de zoo wel opgestelde en lieflijk uitgevoerde redevoeringen en zamenspraken in de Nederduitsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen waren met de fraaije afwisselende muziekstukken voor het oor verloren, slechts tranen biggelden langs de wangen, toen ten restat van de jongste kweekelingen, in naam van allen, met eughelachtige stemmetjes, hunnen geliefden Meester een kort en alleraardigst afscheid toezongen. Het was op dat oogenblik, dat men de geheele schaar der kweekelingen, die sedert eene halve eeuw de school

